

Tovarišu Titu v tišino zastav

Dragan Tišina velike žalosti,
Kolundžija tišina Kumrovca,
 tišina Beograda,
 tišina Jugoslavije,
 velika tišina bolečine,
 si zato danes
 tolikšna,
 ker
 ti najčudovitejši sin
 odhaja v tišino zastav,
 tvojih
 in Partije,
 cvetna tišina,
 ki odhajaš,
 ki se vračaš
 in ki trajaš
 v Titu.

Beograd, 7. maja 1980

Ob zadnjem slovesu

Težko je reči, če je svet že kdaj občutil in izrazil tolikšno bližino svojih daljav kot danes v Beogradu, ko se je tako pretresljivo strnjen poslovlil od našega Tita. V tem trenutku zbranosti, ki jo zapoveduje slovo od človeka, ki celo v smrti navdihuje vse, ki se sklanjajo nad njegov grob, s plemenitim hotenjem, da bi se zgodilo tisto nemogoče, za kar se je on tako vztrajno, prepričljivo in uspešno bojeval, kot da je v naših in prihodnjih dneh edino mogoče: svetovni mir. Mir, v katerem naj bi prijateljstvo in pravičnost usmerjala ljudi, narode, družbe, civilizacije. Prišli so v Beograd na njegov pogreb, povezani v prijateljstvu kakor tudi zavezniki iz koristi ter razhajajoči in sovražeci se, pa vendar, mnogi, v imenu svojih ljudstev priznavajoč v Titu dragocenost, ki jo samo v svoji nevarni moči ali zgodovinski stiski teptajo. Kot razkropljena družina, kot zrahljano (tudi sovražeci se) sorodstvo je ta svet pripotoval od vsepovsod, tiho in spoštljivo stopil v to veliko hišo žalosti, v Jugoslavijo brez Tita, ki se lomi med bolečino in ponosom ob novem grobu na starem Dedinju. V zenitu današnjega majskega

dne, kot v nedeljo zvečer ob novici o smrti, je vsa naša dežela spet obnemela in, kot v nedeljo zvečer, je spet ves svet spoštljivo sklonil glavo pred tem velikim človekom, ki ga je smrt še enkrat, kot blisk v noči, v hipu razsvetlila v vse smeri življenja, da so ob njegovi podobi milijoni in milijoni tega sveta začutili: Tuâi naš je! in doumeli našo bolečino in razloge za naš ponos.

Vse te dolge dni njegove bolezni, njegovega tihega predsmrtnega boja, v prvi obnemelosti ob novici o smrti, v dolgem, nepretrganem mimohodu pred mrtvaškim odrom z njegovo krsto in ob njegovem grobu smo se z vso odgovornostjo pred lastno usodo, kljub bolečini, zazirali vase in tehtali, koliko je v nas Tita, tiste zmerom zmagujoče volje in čistega zrenja v prihodnost, brez katere ni poti živim. Z izkušno in dediščino Tita v sebi vemo — in to smo čutili tudi danes, ob slovesu z njim — da moramo biti tudi v prihodnje na tej poti hitrejši od utrujenosti, ki je Tito ni nikoli priznal. Danes, ob zadnjem slovesu, obljublamo z občutkom plemenitih moči v sebi, z odločnostjo, ki jo zmore samo velika žalost, prisegamo, da se bomo, njegovi dediči, opirali na najplemenitejše v sebi, da bomo, večji od svoje človeške mere, delali, gradili, ustvarjali s širokimi zamahi, z njegovo voljo. In vendar že v tej žalosti vemo, da bomo v dneh, ki prihajajo, v svojem delovnem vsakdanu, ki nas bo vrnil v stare meje naše naravne prizadevnosti in sposobnosti, volje in domišljije, komaj zmogli obdržati korak z današnjimi zanosnimi obljubami njegovemu spominu in svojim željam, vemo pa tudi, da nam bo, ko bomo v neizbežnih stiskah življenja spet omahovali, morda dvomili o sebi, prav spomin na ta zanos obljub v žalosti in bolečini hrabilni opomin, da se človek z jasnim zrenjem v prihodnost vendarle vsaj kdaj pa kdaj na svoji poti dela in skrbi povzpne na najvišji vrh samega sebe, sam sebi v spodbudo. Doslej smo se radi, upravičeno in ne, razpoznavali v Titu, bil je osvajajoča podoba vsega najboljšega v nas, tudi zaupanja v naša prihodnja početja, zato ta soglasna, čeprav neizgovorjena zaveza danes, ob njegovem grobu, da bomo ostali, kar smo doslej bili: Titovi. Titova dediščina v nas je mladost, ki ji noben spomin ne odtehta pričakovanj, mladost, ki se zaveda svojih pravic življenja, saj samo polno, v vse smeri radovedno življenje vzame smrti njeno absolutno težo in traja v času in spominu.

Cas in spomin, naš in prihodnji, sprejemata v svoje najsvetlejše hrame tega velikana naših dni, izpisujoč na temna vrata smrti njegovo svetlo ime: Tito.

Ljubljana, 8. maja 1980

C. Zlobec